

Sygn. akt I C 630/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariusz Bartnik

Protokolant: st. sekr. sąd. Aneta Graban

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2017 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) w P.

przeciwko (...) Spółce z o. o. w R., A. C.

i E. C.

o zapłatę,

na skutek zarzutów pozwanych (...) Spółki z o. o. w R.,

A. C. i E. C. od nakazu zapłaty z dnia 23 maja 2016 roku,

sygn. I Nc 297/16,

- 1) utrzymuje w mocy w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 23 maja 2016 roku, wydany przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygn. akt I Nc 297/16;
- 2) zasądza solidarnie od pozwanych (...) Spółki z o. o. w R., A. C. i E. C. na rzecz powoda Banku (...) w P. kwotę 21.600 (dwadzieścia jeden tysięcy sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 kwietnia 2016 r. Bank (...) w P. wniósł o zasądzenie w postępowaniu nakazowym na jego rzecz solidarnie od pozwanych (...) Sp. z o.o. w R. oraz A. C. i E. C. z weksla kwoty 307 805, 29 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oraz o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty w przypadku wniesienia zarzutów.

Powód wskazał, iż w dniu 3 sierpnia 2011 r. zawarł umowę kredytową nr (...) ze spółką (...) Sp. z o.o. w R., a następnie w dniu 27 września 2013 r. zawarł porozumienie obejmujące zadłużenie z tejże umowy. Zabezpieczeniem porozumienia był weksel in blanco wystawiony przez spółkę, a poręczony przez E. i A. C..

Na kwotę 307 805, 29 zł składa się suma 280 540, 00 zł tytułem zadłużenia wynikającego z niespłaconego kredytu oraz odsetki w wysokości 27 265, 29 zł.

(vide: pozew z załącznikami k. 2 – 21)

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 23 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku nakazał pozwanym (...) Spółce z o.o. w R., A. C., E. C., aby zapłacili solidarnie powodowi Bankowi (...) w P. kwotę 307.805,29 zł (trzysta siedem tysięcy osiemset pięć złotych 29/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie

- od kwoty 280.540 zł od dnia 1.01.2016 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 27.265,29 zł od dnia 12.04.2016 r. do dnia zapłaty

oraz kosztami procesu w kwocie 250 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu albo wnieśli w tym terminie zarzuty.

(vide: nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 23 maja 2016 r k. 25).

Pozwani "(...)" spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R., A. C. i E. C. złożyli zarzuty od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 23 maja 2016 roku wydanego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie sygn. akt I Nc 297/16 wraz z wnioskiem o uchylenie nakazu zapłaty i odrzucenie pozwu, o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa, rozstrzygnięcie o kosztach postępowania a także o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty.

Powyższe pozwani argumentowali zapisem deklaracji wekslowej wiążącej strony. Stwierdza on, iż posiadacz weksla będzie uprawniony do przedstawienia wystawcy weksla do zapłaty, a w przypadku nie uiszczenia kwoty na jaką miał zostać uzupełniony weksel w ciągu 7 dni od daty wezwania, mógł on wystąpić w trybie art. 97 prawa bankowego bez protestu na drogę postępowania egzekucyjnego.

Zdaniem pozwanych zapis ten umożliwił powodowi dochodzenie roszczeń na podstawie wystawionego bankowego tytułu egzekucyjnego po następczym zaopatrzeniu go w klauzulę wykonalności i wyłączał możliwość dochodzenia roszczeń powoda w innym trybie lub postępowaniu. W związku zaś z wyrokiem TK z dnia 14 kwietnia 2015 r. (P 45/12), który uznał m.in. art. 97 prawa bankowego za niezgodny z Konstytucją RP i uchylił go z dniem 1 stycznia 2016 r, możliwość dochodzenia roszczenia przez powoda została wyłączona w ogóle.

Podniesiono również zarzut wydania nakazu zapłaty pomimo braków formalnych pozwu, a także zarzuty wynikające z naruszenia przepisów Prawa Wekslowego (art. 10 i 38 pr. wek.). zarzucono nieprawidłowe wypełnienie weksla, a także, iż weksel nie został przedstawiony do zapłaty w terminie.

(vide: zarzuty od nakazu zapłaty k. 37 - 38)

Powód wskazał, iż nie sposób uznać, że brak zamieszczenia informacji o próbach polubownego rozwiązania sporu stanowiło brak formalny uniemożliwiający nadanie sprawie biegu, a w konsekwencji uzasadniało zwrot pozwu. W szczególności podniesiono, iż w postępowaniu nakazowym wyłączono możliwość skierowania stron do mediacji.

Powód nie zgodził się ze stanowiskiem pozwanych wskazując, iż niniejsza sprawa jest sprawą cywilną i jako taka należy do kognicji sądów powszechnych. Zapis deklaracji wekslowej w żadnej mierze nie czyni właściwym do rozpoznania sporu sądu szczególnego. Przepisy art. 96-98 prawa bankowego nie oznaczały wyłączenia drogi sądowej, gdyż Sąd był właściwy choćby do zaopatrzenia bankowego tytułu egzekucyjnego w klauzulę wykonalności. Zgodnie z przywołanym wyrokiem TK szczególny sposób dochodzenia roszczeń przez banki przestał obowiązywać, jednak nawet gdyby nadal obowiązywał nie stanowiłoby to przeszkody do dochodzenia przez bank roszczeń przed sądem powszechnym w postępowaniu nakazowym.

Również zarzuty odnoszące się do naruszenia prawa wekslowego uznano za bezzasadne i nie zasługujące na uwzględnienie.

(vide: pismo powoda k. 64-65)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Bank (...) w P. zawarł w dniu 3 sierpnia 2011 r. z przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. w R. umowę kredytu nr (...). Umowa ta została zmieniona na mocy porozumienia z dnia 27 września 2013 r. dotyczącego zadłużenia z umowy kredytowej numer (...). Zabezpieczeniem tegoż porozumienia był wystawiony przez (...) Sp. z o.o. w R. weksel in blanco. Do weksla in blanco sporządzona została deklaracja wekslowa. Poręczycielami weksla in blanco byli A. C. oraz E. C.. A. C. jest Prezesem Zarządu (...) Sp. z o.o. w R..

(dowód: okoliczność bezsporna, odpis KRS powoda k. 3-5, deklaracja wekslowa k. 6-8, weksel k. 21, odpis KRS pozwanego k. 45- 51)

W związku z niewywiązaniem się ze zobowiązania zabezpieczonego wekslem został on następnie wypełniony na sumę 307 805, 29 zł. Na kwotę tą składają się: 280 540, 00 zł roszczenia głównego oraz odsetki w wysokości 27 265, 29 zł. Powód przedstawił weksel do zapłaty powiadamiając pozwanych pismem i wyznaczając termin do zapłaty 30 grudnia 2015 r. Po upływie terminu do zapłaty weksla pismem z dnia 9 marca 2016 r. powód ponownie wezwał każdego z pozwanych do zapłaty. Kwota nie została zapłacona w żadnym wymiarze. Stosowne wezwanie otrzymał również pełnomocnik spółki.

(dowód; odpis KRS powoda k. 3-5, weksel k. 21, kopia zawiadomień z dnia 14.12.2015 r. z ZPO k. 9-13, wezwania do zapłaty z dn. 9 marca 2016 r. wraz z ZPO k.14-19, odpis KRS pozwanego k. 45- 51)

Sąd zważył co następuje:

Sąd poczynił powyższe ustalenia faktyczne na podstawie dowodów z dokumentów urzędowych i prywatnych.

Sąd dał wiarę przedłożonym przez strony dokumentom. Ich autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a różnice sprowadzały się do ich rozbieżnej interpretacji, której ostatecznie dokonał Sąd orzekający. W szczególności istotne dla ustalenia stanu faktycznego były weksel oraz potwierdzenia zawiadomień o zapłacie weksla.

W ocenie Sądu powództwo w sprawie zasługuje na uwzględnienie w całości.

Za bezzasadny należało uznać zarzut dotyczący braku formalnego pozwu wymienionego w art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. Pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać: informację, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia. Zgodnie z powyższą normą i w oparciu o treść pozwu zdaniem Sądu element ten został przez stronę powodową zamieszczony. Na stronie drugiej pozwu podano informacje w zakresie podjętych prób ugodowego rozwiązania sporu poprzez przedstawienie weksla do zapłaty i skierowanie wezwań do zapłaty. Brak było jednocześnie informacji, aby strona pozwana uregulowała wobec powyższego choćby w części wymagalną wierzytelność.

Sąd odstąpił od uzasadniania w zakresie podniesionego zarzutu niedopuszczalności drogi sądowej skutkującej odrzuceniem pozwu - albowiem kwestia ta została już prawomocnie rozpoznana, w tym poddano ją kontroli instancyjnej.

Następnie należało odnieść się do zarzutów wynikających z ustawy Prawo Wekslowe. (...) Sp. z o.o. w R. wystawiła weksel własny in blanco, którego poręczycielami zostali A. C. i jego małżonka E. C..

Tytuł drugi ustawy Prawo wekslowe z dnia 28 kwietnia 1936 r. (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 160) reguluje zagadnienia związane z wekslem własnym. Zgodnie z art. 103 pr. wek. do wekslu własnego stosuje się przepisy o wekslu trasowanym, o ile z istotą wekslu własnego nie zostają w sprzeczności i dotyczą enumeratywnie wymienionych zagadnień, w tym np. poręczenia wekslowego.

Podniesiony zarzut nie, mógł skutkować uznaniem weksla za wypełniony nieprawidłowo. Posiada on wszelkie elementy konieczne wymienione w art. 101 pr. wek., w tym zastosowane odpowiednio normy o poręczeniu wekslowym (art. 30-32 pr. wek.). W świetle powyższych uwag Sąd uznał, że poręczenie wekslowe udzielone przez pozwanych

małżonków C. zawiera wszystkie obligatoryjne elementy, tj. sformułowanie „poręczam” oraz ich podpisy. Art. 32 Prawa wekslowego przewiduje natomiast, że poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo jak ten, za kogo poręczył, a jego zobowiązanie jest ważne chociażby nawet zobowiązanie, za które poręcza, było nieważne z jakiegokolwiek przyczyny z wyjątkiem wady formalnej. Zgodnie zaś z art. 47 Prawa wekslowego kto za weksel poręczył odpowiada wobec posiadacza solidarnie. Dalej weksel własny in blanco został wypełniony zgodnie z deklaracją wekslową, a w konsekwencji umieszczenie domicylu było zgodne z ustaleniami przyznanymi powodowi w deklaracji wekslowej..

Nie podzielono również poglądu w zakresie naruszenia przez powoda art. 38 pr. wek. poprzez nieprzedstawienia wekslu do zapłaty w terminie. Powyższy pogląd w żadnej mierze nie jest prawidłowy.

Posiadacz wekslu, płatnego w oznaczonym dniu albo w pewien czas po dacie lub po okazaniu, powinien przedstawić go do zapłaty bądź w pierwszym dniu, w którym można wymagać zapłaty, bądź w jednym z dwóch następnych dni powszednich. Strony ustaliły bowiem w deklaracji wekslowej procedurę wystawienia, zawiadomienia oraz wykupu weksla. Powód w sposób prawidłowy ustalił kwotę zaległości oraz odsetek (kwota ta nie przekroczyła sumy tam wymienionej powiększonej o należności uboczne), zawiadomił pozwanych o jego wystawieniu, możliwości oraz dacie i miejscu wykupu.

Znaczenie przedstawienia polega na tym, że stanowi niejako wstęp do wydania dokumentu. Co do zasady zapłata powinna nastąpić za zwrotem weksla lub czeku, gdyż w przeciwnym razie dłużnik będzie narażony na ryzyko ponownej zapłaty (pomijając już kwestie dowodu dokonania zapłaty, chodzi tu możliwość nabycia takiego weksla lub czeku przez osobę działającą w dobrej wierze). Wprawdzie przedstawienie nie stanowi jeszcze wydania dokumentu, gdyż posiadacz weksla lub czeku jedynie udostępnia go do wglądu dłużnikowi, jednak ten ostatni dokonując zapłaty, ma prawo go zatrzymać. Należy więc uznać, że przedstawienie weksla lub czeku do zapłaty oznacza gotowość jego posiadacza do wydania takiego dokumentu łącznie z pokwitowaniem za równocześnie dokonaną zapłatą. Pozwani zatem mieli wszelką wiedzę na temat wypełnienia i płatności weksla, a podniesiony zarzut nie mógł mieć wpływu na treść wydanego orzeczenia.

Wobec powyższego należało utrzymać w mocy w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 23 maja 2016 roku, wydany przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygn. akt I Nc 297/16 o czym orzeczono w punkcie pierwszym wyroku na podstawie art. 496 k.p.c..

O kosztach sądowych Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku zgodnie z zawartą w przepisie art. 98 k.p.c. regułą odpowiedzialności za wynik postępowania, w myśl której koszty te ponosi strona przegrywająca sprawę. Na zasądzoną solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę składają się koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 8 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1805) w wysokości 14 400 zł powiększonej o koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym 7200 zł (ustalone na podstawie art. 16 ust 2 pkt 2 powyższego rozporządzenia).